

Przedpłata ..... 192.... r.
 Egzemplarz obowiązkowy
 Nakład ..... Egz.....
 Dnia ..... 192.... r.

Orędownik Urzędowy powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 15 groszy za miejsce 1-linowe milimetr. Administracja: Bydgoszcz, ul. D-ra Emila Warmińskiego 13 — Telefon 1251

ORĘDOWNIK URZĘDOWY POWIATU BYDGOSKIEGO

Nr. 41

Bydgoszcz, dnia 5 października 1927 r.

Rok 76

Treść: 336. Zarządzenia weterynaryjno-policyjne z powodu zarazy płucnej bydła rogatego. 337. Plan zebrań kontrolnych. 338. Zaprowadzenie przymusowej administracji na majątku Wojnowo. 339.

Wygaśnięcie cholery u drobiu. 340. Stwierdzenie zarazy piersiowej u koni. 341/342. Wygaśnięcie czerwonki.

336

ROZPORZĄDZENIE

Wojewody Poznańskiego, dotyczące zarządzeń weterynaryjno-policyjnych z powodu zarazy płucnej bydła rogatego.

Z powodu zarazy płucnej bydła rogatego w innych Województwach Państwa Polskiego uznaje się całe terytorjum Województwa Poznańskiego za obszar zagrożony zarazą płucną i na zasadzie §§ 17, 18 i nast. oraz § 78 oraz 79 niemieckiej ustawy o chorobach zaraźliwych zwierzęcych z dnia 26-go lipca 1909 roku (Dz. U. Rz. Niem. str. 519) oraz odnośnych przepisów wykonawczych Rady Zw. Rz. Niem. z dnia 7-go grudnia 1911 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 4), tudzież postanowień wykonawczych Ministra Rolnictwa, Domen i Lasów z dnia 1 maja 1912 roku (Dz. Urz. 105) zarządza się z upoważnienia Pana Ministra Rolnictwa i za zgodą odn. organ. roln. na czas trwania niebezpieczeństwa zarazy, celem powstrzymania dalszego jej szerzenia się, rychłego wykrycia ognisk zarazy i szybkiego jej stłumienia co następuje:

I. Ograniczenie wprowadzenia (przywozu i przypędu) oraz wyprowadzenia (wywozu i wypędu) bydła rogatego.

§ 1.

Wprowadzenie (przywóz, przypęd bydła rogatego) z terenu innych Województw Państwa Polskiego, wolnych od zarazy płucnej, tj. niewyszczególnionych w zd. 1 § 2, o ile transport odbywa się bezpośrednio do

Województwa Poznańskiego z ominięciem obszaru Województw, uznanych jako zapowietrzzone (§ 2 zd. 1), uzależnia się od przestrzegania następujących postanowień.

Przy transportach drogami kołowymi (pieszo lub wozem) bydło rogate po przekroczeniu granicy Województwa Poznańskiego legitymowane być musi jednostkowymi świadectwami pochodzenia, wystawionymi przez właściwą władzę miejsca pochodzenia.

Świadectwo pochodzenia zawierać ma dokładny opis bydłęcia, umożliwiający stwierdzenie jego tożsamości. W świadectwie należy również wymienić miejscowość przeznaczenia i miejscowość pochodzenia, jak również wiek zwierzęcia oraz datę wydania świadectwa, pozatem opatrzyć je należy czytelnym podpisem (imię i nazwisko) wydającego świadectwo oraz pieczętą odn. urzędu kompetentnego do wydawania świadectw pochodzenia.

O ile bydło nie jest wiezione kolejją lub statkiem, ma wprowadzający mieć zawsze przy sobie świadectwo na każdą sztukę.

Świadectwo na bydło wiezione kolejją lub statkiem, należy dołączyć do listu przyśyłkowego.

Odnośnie bydła wprowadzonego, przestrzegać należy wszelkich środków weterynaryjno-policyjnych, obowiązujących na obszarze Województwa Poznańskiego, a bydło to doprowadzone na miejsce przeznaczenia w przeciągu 48 godzin winne być zgłoszone i zapisane do miejscowego katastru bydła za doręczeniem odnośnemu urzędowi posia-

danych legitymacyj zwierzęcia, a dokumenty legitymacyjne na bydło rogate, przeznaczone na rzeź, winny najpóźniej przed ukończeniem badania mięsa być doręczone dotyczącemu urzędowemu badaczowi mięsa lub zarządowi rzeźni, który je unieważnia przez przekreślenie i przechowuje **na przeciąg 1 roku**, adnotowując na jego odwrotnej stronie adres danej osoby, której zwierzę w czasie uboju należało.

§ 2.

Wprowadzenie (przywóz—przyjazd) bydła rogatego z Województwa zapowietrzonego zarazą płucną t. j. z Województwa: **Białostockiego, Lubelskiego i Warszawskiego** uzależnia się od uprzednio uzyskanej piśmiennej zgody i od przestrzegania następujących warunków:

Odnosnie bydła przeznaczonego na **bezpośrednią rzeź**, transport odbyć się może tylko koleją żalazną za uprzednią piśmienną zgodą miejscowej władzy policyjnej, miejsca przeznaczenia i przy telegraficznem uwiadomieniu tej miejscowej władzy policyjnej o załadowaniu transportu z podaniem przypuszczalnej daty przybycia transportu na stację przeznaczenia.

Bydło to musi być kryte świadectwem pochodzenia, wystawionem przez właściwą władzę miejsca pochodzenia oraz zaświadczeniem zdrowia odnośnego państwowego lekarza weterynaryjnego. Świadectwo pochodzenia odpowiadać musi wymogom, podanym w § 1, ust. 3, a z zaświadczenia zdrowia winno bezsprzecznie wynikać:

- a) że bydło to nie pochodzi z miejscowości lub nie stało w miejscowości, w której w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy panowała zaraza płucna i
- b) że bydło wyprowadzone, zostało przy załadowaniu na kolej żalazną lub przy wypędzaniu z dotychczasowego miejsca postoju zbadane przez państwowego lekarza weterynaryjnego i uznane za niepodważalne o zarazę płucną;
- c) bydło to musi być przy wyładowaniu i po ubiciu **zbadane** przez państwowego lekarza weterynaryjnego i z kolei do zakładu rzeźnianego albo dowiezionem wprost koleją żalazną lub wozem.

W ostatnim wypadku należy uniemożliwić wszelką styczność z miejscowem bydlęciem (konwoj. polic. na koszt stron);

- d) bydło rogate, odpowiadające wymogom w punkcie a, b, i c tego paragrafu, a nie przeznaczone na natychmiastową rzeź, wprowadzone być może tylko za osobnem piśmiennem mojem zezwoleniem pod warunkiem, że na miejscu prze-

znaczenia poddane zostanie na koszt strony dozorowi weterynaryjno-policyjnemu na przeciąg 3-ch miesięcy, licząc od dnia wyładowania.

Dozór weterynaryjno-policyjny będzie przeprowadzony w następujący sposób:

1. Państwowy lekarz weterynaryjny przeprowadzi rejestrację wszystkich sztuk wprowadzonych, zarządzając znaczenie tychże wpaleniem znaku Z (Zaraza). Znaczenie ma być wykonane na lewym udzie lub odn. trwałym koleczykiem w pr. uchu.
2. Właściciel albo jego zastępca jest obowiązany:
  - a) nie wprowadzić innego bydła do obory lub danej ubikacji, w której jest pomieszczone bydło, będące pod dozorem policyjnym;
  - b) nie wprowadzać bydła, będącego pod dozorem policyjnym, do innych obór lub ubikacji bez uprzedniego zezwolenia miejscowej władzy policyjnej;
  - c) nie oddawać na rzeź bydła, będącego pod dozorem policyjnym bez uprzedniego zezwolenia miejscowej władzy policyjnej;
  - d) zapobiec, aby obee bydło na jego dziedziniec nie mogło się przedostać;
  - e) natychmiast donieść miejscowej władzy policyjnej, jeśli nastąpiła śmierć lub wystąpiły podejrzone objawy chorobowe u jakiegokolwiek bydlęcia, znajdującego się w zagrodzie, w obrębie której znajdują się sztuki będące pod dozorem policyjnym.
3. W nagłym wypadku może być bydlę, będące pod dozorem policyjnym, poddane rzezi z konieczności, lecz należy natychmiast zawiadomić o tem miejscową władzę policyjną.
4. Na doniesienie o wystąpieniu podejranych objawów choroby albo o nastąpieniu śmierci lub dokonanej rzezi z konieczności, miejscowa władza policyjna obowiązana jest spowodować urzędowe zbadanie sztuki przez państwowego lekarza weterynaryjnego; badanie takie musi nastąpić także i w wypadku rzezi za pozwoleniem policji.
5. Oddanie na rzeź bydła rogatego, będącego pod dozorem policyjnym, może być dozwolone przez miejscową władzę policyjną pod następującymi warunkami i przy zachowaniu następujących środków ostrożności:
  - a) zwierzęta będą doprowadzone do rzeźni przez drogi nieuczęszczane

przez bydło użytkowe, w razie zaś niemożności wykonania tego warunku, że będą dowiezione na wozach;

- b) przy transportach z użyciem kolei, zwierzęta z zagrody do stacji załadunkowej będą dowiezione na wozach, jak również i ze stacji wyładunkowej do rzeźni. W tym wypadku winna władza policyjna porozumieć się z władzami kolejowymi, aby bydło transportowane nie zetknęło się z bydłem obcym, ewentl. należy przez przydzielenie konwoju policyjnego zapobiec temu.
- c) miejscowa władza policyjna miejsca uboju winna być w porę zawiadomioną o zamierzonym transporcie zwierząt; do zawiadomienia obowiązana jest władza zezwalająca na transporta;
- d) ubój w rzeźniach nie stojących pod stałym dozorem lekarza weterynaryjnego, może odbyć się tylko pod nadzorem organu policyjnego;
- e) w każdym wypadku uboju takich zwierząt winien państwowy lekarz weterynaryjny stwierdzić, czy i które zwierzęta były obarczone zarazą płucną i w razie pozytywnym postąpić w myśl ustaw i przepisów obowiązujących przy wybuchu zarazy płucnej.

Bydłę wprowadzone z ominięciem powyższych postanowień, gdziekolwiek będzie napatkane, ma być zatrzymane, umieszczone w zupełnym odosobnieniu, zbadane na koszt właściciela przez dotyczącego powiatowego lekarza weterynaryjnego lub traktowane jako bydłę niepewnego pochodzenia, a w razie ujawnienia się danych uzasadniających podejrzenie o zarazę albo o zarażenie się, zarządzić jego zabicie na koszt i niebezpieczeństwo właściciela (posiadacza) bez odszkodowania z funduszy publicznych na zasadzie § 191 V. A. V. G.

II. Legitymowanie bydła rogatego świadectwami pochodzenia.

§ 4.

1. Na obszarze całego Województwa Poznańskiego każde bydło rogate bez względu na wiek:
  - a) prowadzone (pędzone, wiezione, niesione) na ubój, targ, jarmark, wystawę, pokaz, przetargi itp.;
  - b) opuszczające miejsce pobytu celem wprowadzenia do innej gminy lub

na obszar innych Województw, bez względu na cel wyprowadzenia;

- c) nie mające stałego miejsca pobytu tudzież bydło handlarzy, znajdujące się w obrębie handlowym;
  - d) przewożone koleją żelazną lub statkiem, musi być zaopatrzone w świadectwo pochodzenia, wydane według wzoru A.
2. Świadectwa pochodzenia wydaje dotyczący sołtys (naczelnik obszaru dworskiego), w miastach zaś kierownik Magistratu.
  3. Świadectwa pochodzenia w regule wolno wydawać tylko na bydło miejscowe i to tylko na przepisanych drukach pobranych z Województwa za zwrotem kosztów nakładu i przesyłki.
  4. Na każdą sztukę bydła rogatego należy wydać osobne świadectwo pochodzenia, na cielecia ssące będące przy matce, w wieku do dwóch tygodni, wystarczy stosowne zaznaczenie na świadectwie matki.
  5. Świadectwa pochodzenia nie wolno wydać ani brać:
    - a) jeżeli bydło podlega obserwacji policyjnej, zarządzanej ze względów weterynaryjno-policyjnych;
    - b) jeżeli u bydłęcia dają się dostrzec podejrzanе objawy zachorowania wewnętrzного lub oznaki jakiegokolwiek zaraźliwej choroby, a zwłaszcza zarazy płucnej;
    - c) jeżeli uprawniony do wydawania świadectw pochodzenia względnie zdający świadectw pochodzenia dowiedział się w jakikolwiek sposób o pojawieniu się zarazy u bydła rogatego, albo o podejrzanym wypadku zachorowania lub padnięcia bydłęcia w gminie (miejscowości) na chorobę, przenoszącą się na bydło rogate dopóty, dopóki władza policyjna nie zarządzi co innego;
    - d) jeżeli właściciel władza policyjna zakazała osobnem zarządzeniem wydawania świadectw pochodzenia.
  6. Bezpośrednio przed wydaniem świadectwa pochodzenia winien organ uprawniony do wydawania takich świadectw przekonać się o zdrowiu nietylko bydłęcia, na które ma być wydane świadectwo, ale i o zdrowiu całego pogłowia w zagrodzie, a to albo osobiście, albo przez wywiad.
- Niestosowanie się do przepisów 5 lub 6 pociąga za sobą ukaranie tak osoby uprawnionej do wydawania świa-

- deetw pochodzenia, jak i posiadacza bydła dotyczącego.
7. Druki na świadectwa pochodzenia będą wydawane uprawnionym do wydawania tych świadectw w formie zeszytów sznurowanych, zawierających każdy 100 kartek (Wzór A).
  8. Oba formularze, wydrukowane na kartce zeszytu, należy wypełnić równobrzmiąco i dokładnie zaopatrzyć liczbą bieżącą, lewy ma pozostać w zeszycie, a prawy odcina się i po umieszczeniu na nim pieczęć urzędowej i wyraźnego podpisu wydaje się stronie.
  9. Wydający świadectwo pochodzenia (sołtys itd.) ma przechować zeszyty pod zamknięciem i jest odpowiedzialnym za każde nadużycie lub zaniedbanie co do postępowania z temi zeszytami. Ma on (sołtys) każdy zużyty zeszyt wręczyć dotyczącemu Komisarzowi Obwodowemu, a w zamian zań nabyć u odnośnego odbiorcy zeszyt nowy i to w ten sposób, aby w regule nie miał u siebie więcej aniżeli dwa zeszyty, tj. jeden rozpoczęty, a drugi zapasowy. Odbiorca (Komisarz Obwodowy itd.) ma zużyte zeszyty układać według gmin i przechować przez jeden rok, a potem odstawić do Starostwa celem postąpienia analogicznie, jak z wyszkartowanymi aktami. Zużyte zeszyty, odstawione do Miejskiego Urzędu Policijnego mają być tam składane i przechowywane w sposób przepisany dla Komisarzy Obwodowych.
  10. Świadectwa pochodzenia są ważne 10 dni, wliczając dzień wydania.
  11. W razie wydania nowego świadectwa na podstawie starego świadectwa pochodzenia należy uwidocznnić to na nowem świadectwie pochodzenia, podając liczbę bieżącą, miejscowość i datę wydania starego świadectwa, na starem zaś zanotować datę wydania i liczbę porządkową nowego świadectwa pochodzenia i przechować je przez (1) jeden rok.
  12. Bydłęcia rogatego nieopatrzonego przepisaniem świadectwem pochodzenia, nie wolno pod żadnym pozorem doprowadzić ani dopuścić na targ, jarmark, wystawę, pokaz, przetarg itp., ani do przewozu koleją lub statkiem. Takie zwierzę, gdziekolwiek będzie napotkane, ma być zatrzymane, postawione zawsze w zupełnem odosobnieniu, poddane na koszt posiadacza zbadaniu właściciwego urzędowego lekarza weterynaryjnego i dopiero gdy zostanie uznane za niepodej-

rzane co do indywidualnego stanu zdrowia, a po przeprowadzeniu dochodzeń co do jego pochodzenia, należy nań wydać świadectwo pochodzenia, zanotować na nowem świadectwie co zaszło i dopuścić do obrotu w ramach obowiązujących przepisów.

13. Za świadectwo pochodzenia (formularz i połączone z wydaniem czynności) uścić ma strona do rąk wydającego należytość w wysokości podanej każdym rezem na formularzu świadectwa pochodzenia (10 gr).
14. Na bydło rogate, używane w zaprzęgach względnie wypędzane na pastwiska poza obszarem gminy, dopuszczane są długotrwałe paszporty z walorem 6 miesięcy wystawione przez miejscową władzę policyjną.

W tym celu należy używać świadectw pochodzenia na bydło rogate (wzór A) z tem, że:

1. świadectwa te opatrzone zostaną na odwrotnej stronie klauzulą miejscowej władzy policyjnej (kierownika Magistratu, Komisarza Obwodowego) następującej treści:

Drugostronny paszport ma ważność na 6 miesięcy, od daty wystawienia i służy dla legitymowania bydła rogatego pozostającego u właściciela.....

..... w .....,
a używanego w zaprzęgu względnie wypędzanego na pastwisko poza obszarem gminy .....

Transportujący względnie dozorujący bydło to obowiązany jest stale paszport ten mieć przy sobie i nim wykazać się musi wobec organów policji lub innych powołanych urzędników, na ich żądanie.

....., dnia .....,
podpis miejscowej władzy policyjnej.

2. na stronie przedniej takiego świadectwa pochodzenia oraz na lewym odcinku pozostającym w bloku należy na górze ponad napisem „Świadectwo pochodzenia“ czerwonym piśmem dodać długotrwałe,
3. a poprzez cały formularz świadectwa pochodzenia od lewego dolnego brzegu w kierunku prawego górnego kąta należy w czerwonym kolorze napisać: „Nie wolno używać jako legitymacji na trwałe wyprowadzenie z obszaru gminy“,
4. w rubryce uwagi katastru bydła należy zaznaczyć: otrzymał długotrwałe świadectwo pochodzenia, data ..... i podpis sołtysa prowadzącego kataster, który w zwykły, przepisany sposób poszcze-

gólne rubryki świadectwa pochodzenia wypełnił i opatrzył swą pieczętką i podpisem.

Jeżeli następnie właściciel bydłęcia posiadający długotrwałe świadectwo pochodzenia zamierza na stałe wyprowadzić z gminy (sprzedać względnie oddać komukolwiek, względnie ubić) jest obowiązany zwrócić posiadane długotrwałe świadectwo pochodzenia sołtysowi prowadzącemu kataster; tenże winien je przechować i wydać zwykle świadectwo pochodzenia, jak na inne miejscowe bydło sprzedawane względnie wyprowadzone na stałe z gminy.

Po upływie 6 miesięcy od daty otrzymania długotrwałego świadectwa pochodzenia winien właściciel je również zwrócić sołtysowi, prowadzącemu kataster i pobrać nowe długotrwałe świadectwo pochodzenia i postąpić w sposób wyżej pod 1—3 podany.

W razie zagubienia takiego świadectwa pochodzenia winien to właściciel w przeciągu 24 godzin zgłosić miejscowej władzy policyjnej, która zdecyduje o wydaniu nowego długotrwałego świadectwa pochodzenia. W razie podejrzeń o nadużycia należy ewentualnie przeprowadzić dochodzenia i stosownie do wyniku zdecydować.

III. Znaczenie bydła rogatego.

§ 5.

Na całym obszarze Województwa Poznańskiego każda sztuka bydła rogatego, na którą się wystawiło świadectwo zdrowia dla wywozu ich koleją na stałe lub czasowo i każda sztuka doprowadzona na targ, musi być opatrzona na koszt strony marką uszną na lewym uchu, a w braku ucha lewego na uchu prawem. O ile bydłę jest znaczone trwałym koleczykiem, nie podlega ponownemu znaczeniu. Numer marki usznej odnotowuje interwenjujący powiatowy lekarz weterynaryjny w świadectwie pochodzenia, o ile nie został już z urzędu zapisany.

Urzędowej marki usznej względnie koleczyka zarejestrowanego urzędowo w świadectwie pochodzenia nie wolno odjąć lub uszkodzić, zanim zwierzę nie osiągnie swego miejsca przeznaczenia, o ile nie jest się do tego upoważnionym. Tyczy się to przede wszystkim posiadacza bydłęcia, który jest w pierwszej linii odpowiedzialnym za wszelkie nadużycia itp. od chwili nałożenia lub zarejestrowania marki. Obowiązany on jest przedstawić bydło i udzielić bezpłatnie żądanej pomocy do przeznaczenia bydła, a nadto, jeżeli bydłę zgubi znak uszny, winien zgłosić to zaraz najpóźniej do 48 godzin celem zanotowania tego w świadectwie po-

chodzenia przez odnośnego urzędnika uprawnionego do wydania świadectw pochodzenia lub świadectwa zdrowia. Nałożenie nowej marki może nastąpić na podstawie urzędowego sprawdzenia na uchu, że istotnie bydłę było oznaczone marką uszną i po odpowiednim zaznaczeniu tego faktu w dokumencie legitymacyjnym zwierzęcia. Nowy koleczyk należy założyć na uchu prawem, o ile bydłę pierwszą markę miało w uchu lewym.

Wyjątek od koleczykowania stanowią cielęta nie starsze nad dwa tygodnie (brak pączków rogowych względnie zgrubienia w skórze w miejscu rogów).

Zużyte wskutek uboju znaczki uszne (marki) należy oddawać zaraz i to w rzeźniach, pozostających pod kierownictwem lekarzy weterynaryjnych tymże, zaś gdzieindziej właściwym badaczom (ogładaczom) mięsa, którzy winni je przechować w sposób wykluczający nadużycia, odprowadzając je okazyjnie każdego roku w ciągu miesiąca stycznia za rok ubiegły odnośnym Starostom, a w miastach Bydgoszczy, Gnieźnie, Inowrocławiu i Poznaniu odnośnym Prezydentom tych miast, celem odpowiedniego ich zniszczenia (naprzykład przepalenia w ogniu). Pierwsze odprowadzenie odnośnych koleczyków należy uskutecznić w styczniu 1928 roku za lata ubiegłe.

IV. Kataster bydła rogatego.

§ 6.

1. Na całym obszarze Województwa Poznańskiego należy w każdej gminie (mieście) i obszarze dworskim założyć, i prowadzić w ewidencji kataster bydła rogatego według dołączonego wzoru B. (wzór B).
2. Druki, potrzebne na kataster bydła rogatego, wydawane będą bezpłatnie. Ktoby jednak czy to przez lekkomyślność, czy też przez niedbalstwo itp., spowodował niezdatność do użytku takiego druku (katastru), obowiązany jest ponieść kosztasprawienia nowych druków (katastru).
3. Obowiązek założenia i prowadzenia, w ewidencji katastru bydła rogatego nakłada się po wsiach na sołtysów i naczelników obszarów dworskich w miastach na zarządy miejskie.
4. Kataster bydła należy założyć w kształcie zeszytu ewentualnie książki przeznaczając dla każdego posiadacza bydła odpowiednią ilość stron, obliczoną na 3 lata, stronicę zaopatrzyć bieżącymi (porządkowemi) liczbami. Ilość kartek i stronice ma być stwierdzona na zeszycie przez właściwego Komisarza Obw. Po zupełnem zużyciu formularzy, za-

wartych w zeszycie, należy go zaopatrzyć na ostatniej stronie uwagą: „Zakończono“

....., dnia ..... 192..... r.

(nazwa miejscowości)

(Pieczęć urzędowa).

Prowadzący kataster:.....

(nazwisko)

5. a istniejący w tym czasie stan bydła rogatego w miejscowości tej wpisać skrupulatnie do nowego zeszytu i przedstawić stary oraz nowy zeszyt przynależnemu Komisarzowi Obwodowemu, celem stwierdzenia prawdziwości przeniesienia na obu zeszytach, poczem prowadzący w ewidencji kataster przechowa zeszyt zużyty jeszcze przez 5 lat. Każdy posiadacz bydła rogatego obowiązany jest podać celem wpisania do katastru (według pouczenia podanego na wzorze) wszystko bydło rogate, a cielęta najpóźniej do 2-tych tygodni (brak pączków rogowych lub zgrubienia skóry w miejscu rogów), wypełniając dokładnie i sumiennie wszystkie rubryki, następnie utrzymywać go w ścisłej ewidencji i w tym celu uwidocznić w nim każdy przyrost i ubytek w stanie bydła rogatego z uwzględnieniem postępowania z bydlętem rogatym, przybyłym ewentualnie z poza obrębu Województwa Poznańskiego (I) (§ 1).
6. Należy również uwidocznić zawsze w katastrze w odpowiedniej rubryce przyczynę ubytku wzgl. przyrostu, tj. czy ubytek powstał np. z powodu sprzedaży, padnięcia, uboju, rzezi z konieczności itp. wzgl. przybytek z powodu własnego przychówku, kupna itp. i w tym ostatnim wypadku powołać dokument (świadczenie pochodzenia), na podstawie którego wprowadzono bydło, oraz adres sprzedawcy, a nadto zanotować ewentualnie znak, którym oznaczone jest zwierzę. Tak samo trzeba zanotować w odpowiedniej rubryce, jeśli na bydło wydano świadectwo pochodzenia. Jeżeli bydło wprowadzono do gminy, należy na odwrotnej stronie świadectwa pochodzenia zapisać L. i str. katastru, na której wpisano odnośne bydło i zatrzymać dostarczone świadectwo pochodzenia, przechowując je przez 1 rok.
7. Każdy posiadacz bydła rogatego na obszarze Województwa Poznańskiego winien o każdej zmianie w stanie posiadanej bydła donieść w ciągu 48 godz.

prowadzącemu kataster bydła i podać sumiennie i dokładnie czas i przyczynę zmiany, przedstawiając ewentualnie dokumenta (świadczenie pochodzenia) na przyrośle zwierzę.

8. Sołtys względnie osoba upoważniona do prowadzenia w ewidencji katastru jest na osobne zarządzenie Wojewody Poznańskiego obowiązana obejrzeć każde bydło i sprawdzić jego tożsamość, zanim je wpisze do katastru, a posiadacz winien je przyprowadzić i przedstawić tej osobie. W miastach może być skierowane to postępowanie o tyle, że kierownik Magistratu może na prośbę posiadacza spowodować obejście zwierzęcia na obejściu posiadacza na jego koszt.
9. Do wykonywania nadzoru nad prowadzeniem w ewidencji katastru bydła obowiązani są państwowi lekarze weterynaryjni, Komisarze Obwodowi, a organa policji państwowej winni im być pomocne. Prowadzący kataster ma im na ich żądanie uprzystępnic wykonanie tego obowiązku. Kataster bydła rogatego każdej gminy winien być co najmniej 1 raz w pół roku skontrolowany przez organa miejscowej władzy policyjnej przy równoczesnym sprawdzeniu bydła zarejestrowanego.

Wykonanie rewizji należy uwidocznic zawsze w katastrze na karcie tytułowej.

V. Wchodzenie do cudzych obór.

§ 7.

1. Rzeźnikom i handlarzom bydła zabrania się wchodzenia do obór cudzych.
2. Bydła rogatego handlowego lub rzeźnego, tj. bydła znajdującego się w obrocie handlowym lub nabytego przez rzeźnika celem uboju, nie wolno pod żadnym pozorem dopuścić do wstawienia ani umieszczać gdzieindziej, aniżeli w oborach handlowych, odpowiadających wymogom weterynaryjno-policyjnym (§§ 54, 55, 56 V. A. V. G. powoł. przepisów wyk.) względnie w oborach zakładów rzeźnianych. Odnosi się to także do bydła rogatego, oddawanego na opas. W wypadkach jednak godnych uwzględnienia może właściwe starostwo za zgodą powiatowego lekarza weterynaryjnego pozwolić na postawienie na opas (wypas) takiego bydła w innej oborze, jeżeli ona odpowiada wymogom higieny, da się łatwo oczyścić i odrazić, oraz jeżeli istnieją warunki i będzie zapewnione, że ostróżności wykluczające ewentualne

przeniesienie się zarazy na bydło miejscowe, które władza przepisze, będą ściśle zachowane. (Osobna obsługa, osobny wodopój i osobne pastwisko).

VI. Nabywanie bydła tak zwanym sposobem domokrażnym lub poza targowicą.

§ 8.

1. Zakazuje się sprzedawania i kupna bydła rogatego, chodząc od miejscowości do miejscowości, od zagrody do zagrody. Zakaz ten nie narusza prawa kupna bydła rogatego, w zagrodzie wskutek zamówienia. Zamówiony winien jednak przed udaniem się do zagrody, do której go zamówiono celem kupna bydła, zgłosić się u organu uprawnionego do wydawania świadectw pochodzenia (sołtysa, naczelnika obszaru dworskiego), przedstawić mu zamówienie i dopiero, gdy od niego uzyska zgodę na piśmie na udanie się do danej zagrody, której tenże ma udzielić, jeśli niema przeszkody weterynaryjno-policyjnej, może się do danej zagrody udać i bydło nabyć.
2. Sprzedający ma obowiązek przed wpuszczeniem handlarza bydła do zagrody zażądać legitymowania się, pisemnego zezwolenia, podanego pod 1 ust. 2.
3. Każde nowo nabyte bydło winno być w zagrodzie nabywcy postawione w odosobnieniu przy osobnej obsłudze doju, osobnym karmieniu i pojeniu na przeciąg 6 tygodni; na wyjątki zezwolić może miejscowa władza policyjna.

VII. Pędzenie bydła przez większe przestrzenie.

§ 9.

Bydło z miejscowości pochodzenia, ze stacji wyładowania lub z targu wolno pędzić przy ścisłym przestrzeganiu obowiązujących przepisów weterynaryjno-policyjnych tylko do miejscowości, odległych od stacji wyładowania względnie miejscowości wystawienia świadectwa pochodzenia względnie miejscowości targowej najdalej 30 km., przy czem bydła tego nie wolno dopuszczać do jakiegokolwiek styczności z innym bydłem, ani też nie wolno wstawiać do obcych zagród bez osobnego zezwolenia miejscowej władzy policyjnej.

Zakazuje się transportowania (wozem lub pieszo) bydła rogatego na całym obszarze Województwa Poznańskiego nocą bez osobnego zezwolenia miejscowej władzy policyjnej, zaznaczonego pisemnie w dotyczącym świadectwie pochodzenia. Jako noc uważa się czasokres pół godziny po zachodzie słońca aż do pół godziny przed wschodem słońca.

Bydło napotkane wbrew niniejszym postanowieniom podlega rygorom, podanym w § 3 ust. ostatni.

VIII. Przyjmowanie i przewóz bydła rogatego kolejami.

§ 10.

1. Zarządza się co do załadowania bydła rogatego na kclejach żelaznych na terytorjum tutejszego Województwa co następuje: Bydło rogate przed załadowaniem na kolej, zbadane być musi przez państwowego lekarza weterynaryjnego, opatrzone być winno jednostkowymi przepisanimi świadectwami pochodzenia oraz w przepisane koleczyki, podane w świadectwie pochodzenia ponadto musi być kryte świadectwem zdrowia, wydanem przez państwowego lekarza weterynaryjnego tego powiatu, w którym położona jest stacja kolejowa (biura stacyjne).
2. W obrębie Województwa Poznańskiego nie wolno bez specjalnego zezwolenia Wojewody Poznańskiego skierować bydła rogatego do innej stacji odbiorczej, aniżeli tej, do której je pierwotnie nadano i w liście przesyłkowym wymieniono. Odnosi się to także do bydła nadanego na tutejszym obszarze, a będącego już w obrocie kolejowym poza obrębem Województwa.
3. Bydła hodowlanego, transportowanego koleją żelazną, nie wolno dopuszczać do styczności bezpośredniej lub pośredniej z innym bydłem, transportowanym na kolei. Naczynia pojowe winne bydło to mieć oddzielnie, nie używane dla innego bydła podczas transportu.

IX. Dozór weterynaryjno-policyjny na targach na bydło, zakaz handlu poza targowicą, rejestracja bydła odpędzonego z targu.

§ 11.

1. Wszelkie ulgi co do nadzoru weterynaryjnego targów i jarmarków na bydło rogate cofa się.
2. Wszystkie targi i jarmarki na bydło rogate podlegają dozorowi powiatowych lekarzy weterynaryjnych. Każde bydło bezpośrednio przed wpuszczeniem na targowicę podlega zbadaniu, tak co do stanu zdrowia jak i pochodzenia, czego wynik musi być zaznaczony na dotyczącym świadectwie pochodzenia.
3. Zwierzęcia podejrzane, czy to co do stanu zdrowia, czy pochodzenia, nie wolno pod żadnym warunkiem wpuścić na targowicę, lecz należy je na-

tychmiast odosobnić i postąpić z niem w myśl obowiązujących w tej mierze przepisów.

4. Co do urządzenia targowic, obrotu na nich obowiązują postanowienia §§ 41, 53, przytoczonych wyżej przepisów.
5. W miejscowości targowej i bezpośrednio sąsiadujących zabrania się sprzedaży i nabywania bydła rogatego w dniu targu (jarmarku) poza targowicą na bydło.

Zakazuje się przedsięwzięcia i dopuszczenia szczepień z powodu zarazy płucnej bez specjalnego pisemnego pozwolenia Województwa Poznańskiego i to pod warunkiem i w granicach, które przepisze. (§ 198 powołanych przepisów wykonawczych Rady Zw. Rz. Niem).

§ 12.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem 15-go października 1927 roku. Równocześnie traca moc obowiązującą rozporządzenia wydane w związku z zarazą płucną tut. l. dz. 1872/23 I. D., z dnia 16 marca 1923 r. (Dz. Urz. Woj. Pozn. nr. 13, poz. 239, z dnia 31 marca 1923 r. Licz. dz. 2500/25 Zp. z dnia 24 czerwca 1925 r. (Dz. Urzęd. Woj. Pozn. nr. 28, poz. 363, z dnia 11 lipca 1925 r.) oraz l. dz. 407/27 Zp. z dnia 30 marca 1926 r. oraz licz. dz. 60/27 Zp. z dnia 20 stycznia 1927 roku.

Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będą karane po myśli „działu III przepisy karne § 74 i nast.“ powołanej na wstępie ustawy pomorowej z dnia 26-go czerwca 1909r. przy zastosowaniu § 191 przep. wykon. do ustawy pomorowej z 1 maja 1912 r. (R. i St. Urz.), t. j. zastosowania odmowy odškodowania na wypadek zarządzonego uboju policyjnego lub padnięcia bydła z powodu zarazy płucnej, po myśli § 72 V. G.

Poznań, dnia 5 września 1927 r.

Wojewoda

w z. (—) Nikodemowicz.

L. dz. 800/27 Zp.

Panowie Przewodniczący obszarów dworskich i Sołtysi winni powyższe rozporządzenie jak najdokładniej przeczytać i mieć je zawsze pod ręką, a na zwołanem przez siebie zgromadzeniu gminnem pouczyć wszystkich mieszkańców swej gminy o treści tego rozporządzenia, które winno być jak najściślej przestrzegane i wykonane.

Niestosujących się pociągać się będzie do odpowiedzialności w drodze policyjnej wzgl. sądowej.

Zaznacza się, że powyższe rozporządzenie obowiązuje z dniem 15 października br.

Bydgoszcz, dnia 27 września 1927 r.

Starosta, dr. Bereta.

L. dz. 1696/27 St. II.

337

Plan zebrań kontrolnych.

Do zebrań kontrolnych zgłoszą się rezerwiści i pospolite ruszenie z bronią wezwanych roczników w następującym porządku:

L. b.	Data zgłoszenia się		Godzina zgłoszenia się	Lokal i miejscowość urzędowania komisji kontrolnej	Do zebrań kontrolnych zgłoszą się rezerwiści i pospolite ruszenie z bronią, zamieszkali w gminach, położonych w obwodzie
	dzień	miesiąc			
1	3	listopada	8 rano	Koszary 8 dyonu samochod. w Bydgoszczy	Komisarjatu Obw. Bydgoszcz I. i miasto Fordon
2	4	listopada	8 rano	Koszary 8 dyonu samochod. w Bydgoszczy	Komisarjatu Obwodowego Bydgoszcz II.
3	5	listopada	8 rano	Koszary 8 dyonu samochod. w Bydgoszczy	Komisarjatu Obw. Solec-Kuj. i miasto Solec-Kuj.
4	7	listopada	8 rano	Koszary 8 dyonu samochod. w Bydgoszczy	Komisarjatu Obwodowego Sicienko.
5	8	listopada	8 rano	Koszary 8 dyonu samochod. w Bydgoszczy	Komisarjatu Obwodowego Wierzchucin
6	9	listopada	8 rano	Koszary 8 dyonu samochod. w Bydgoszczy	Komisarjatu Obw. Koronowo i z miasta Koronowa

Panowie Przewodniczący obszarów dworskich i Sołtysi ogłoszą powyższy plan odbycia się zebrań kontrolnych **kilkakrotnie** mieszkańcom swej gminy.

Bydgoszcz, dnia 1 października 1927 r.

L. dz. 17602/27 ST. II.

Starosta, dr. Bereta

338   **OGŁOSZENIE.**
 Zaprowadzenie przymusowej administracji na
 majątku Wojnowo.

Urząd Wojewódzki zaprowadził z dniem
 5 października rb. na majątku państwowym
 Wojnowo, powiat bydgoski, przymusową
 administrację i zamianował administratorem
 p. Józefa Alkiewicza, dzierżawcę majątku
 państwowego Piotrkówko, powiat bydgoski.

Bydgoszcz, dnia 5 października 1927 r.

Starosta

(—) Dr. Bereta.

L. dz. 17914/27.

339   **OGŁOSZENIE.**
 Cholera u drobiu w zagrodach p. Strą-
 czka, Ganoyi Lembicza w Łąsku Małym,
 wygasa.

Wierzehucin, dnia 28 września 1927 r.

Komisarz obwodowy

(—) Urbaniak.

L. dz. 3199/27.

340   **OGŁOSZENIE.**
 U koni rolnika p. Kazimierza Wardziń-
 skiego w Wudzynku, stwierdzono zarazę
 piersiową.

Środki zaradcze zarządzone.

Koronowo, dnia 22 września 1927 r.

Komisarz obwodowy

(—) Wodniczak, burmistrz.

341   **OGŁOSZENIE.**
 Czerwonka u świń w majątności Sam-
 sieczynek wygasa.

Sicienko, dnia 24 września 1927 r.

Komisarz obwodowy.

(—) Kazubski.

342   **OGŁOSZENIE.**
 Czerwonka u świń w zagrodzie p. Pola-
 sika rolnika w Luciniu wygasa.

Wierzehucin, dnia 28 września 1927 r.

Komisarz obwodowy.

(—) Urbaniak.

L. dz. 3158/27.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Kupuję   żyto
                                   pszenicę
                                   jęczmień
                                   koniczyny
                                   groch
                                   owies
 i wszelkie inne zboża strączkowe

Sprzedaję
 zboża siewne
 nasiona warzywne
 nasiona kwiatów
 sztuczne nawozy
 paszę itd.

St. A. Häusler
 Specjalny skład nasion i handel zboża
 Bydgoszcz, ul. Mostowa nr. 9
 601   Telefon 205

Szkoła Rolnicza
Wielkopolskiej Izby Rolniczej
w Bydgoszczy.

Rozpoczęcie kursów niższego i wyższego dnia
3 listopada br., o godzinie 8-mej rano.
 Zgłoszenia przyjmuje codziennie od godz. 9—14
 ul. Nowodworska 50 (Szwederowo).

616   **Dyrektor.**

Kto potrzebuje obrony lub porady
 prawnej w sprawach podatków
 i opłat, niech się uda do prawdzi-
 wie fachowego Biura prawniczo-
 skarbowego **Dra Pieńczykowskiego**, Poznań,
 Skarbowa 16.   614

Księgi
 produkcyjne i magazynowe dla gorzelni
 poleca
Drukarnia dla Handlu i Przemysłu
 Bydgoszcz, Dr. Emila Warmińskiego 13.

Ważne! Podatkowa książka kwitowa

do nabycia w Drukarni dla Handlu i Przemysłu, Bydgoszcz,
ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.

DRUKARNIA DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

W BYDGOSZCZY, Dr. Emila Warmińskiego 13

poleca następujące formularze, znajdujące się stale na składzie:

Formularze wzór A.

- 1 Zapowez na zebranie gminne
- 2 Protokół
- 3 Etat gminy wiejskiej
- 4 Wykaz dochodów z należności składek i podatków
- 5 Obliczenie dochodu i rozchodu
- 5a do. wkładka
- 6 Gotówkowe doch. i rozchody gminy
- 7 Lista repartycyjna
- 7a do. wkładka
- 8 Kontrakt
- 9 Kontrakt dzierżawy polowania
- 10 Świadcetwo pochodzenia
- 11 Przepustka na przepęd
- 12 Wykaz podatkowy
- 13 Upomnienie
- 14 Dowód wpłaty
- 15 Obliczenie dochodu i rozchodu
- 16 Obwieszczenie o wydzierżawieniu polowania
- 17 Świadcetwo pochodzenia koni
- 18 Karta zgłosz. zwierz. pociagowych
- 19 Wykaz
- 20 Pokwitowanie zgłoszenia
- 21 Wykaz zmian
- 22 Sprawozdanie z właśc. użytku pod.

Formularze wzór B.

- 1 Etat
- 2 Dziennik kasowy
- 3 Dziennik
- 4 Dziennik

Formularze policyjne

- 1 Wykaz zmian listy dusz
- 2 Policyjne za- i odmeldowania
- 3 Świadcetwo moralności
- 4 Karta meldunkowa
- 5 Listy dusz

Dla urzędu st. cywilnego

- 1 Doniesienie do sądu o urodzeniu
- 2 Doniesienie do sądu o zgonie
- 3 Doniesienie do sądu w myśl § 44
- 4 Świadcetwo urodzenia
- 5 Pośw. zad. wyp. rodzin ważne do chrztu
- 6 Dokument urodzenia
- 7 Zapowiedź

Dla rolników

- 1 Książka służbowa
- 2 List przewozowy na mleko
- 3 Poświadc. stan. i rodowód żrebaka
- 4 Wykaz przesyłek na mleko

Dla kas chorych

- 1 Zawiadomienie o przyj. do pracy
- 2 Odmeldowanie z kasy chorych
- 3 Zaświad. o zmianie zarobku

Formularze akcyzowe

- 1 Rejestr przych. i rozch. wódek
- 1a do. wkładka

- 2 Księga przychodu i rozch. spir. w fabr.
- 2a do. wkładka
- 3 Księga przych. i rozch. got. w fabr.
- 3a do. wkładka
- 4 Księga obrachunkowa fabr. wód gat.
- 4a do. wkładka
- 5 Księga obrachunkowa fabr. wód czyst.
- 5a do. wkładka
- 6 Księga rozch. wyrób. wódecz. fabr.
- 6a do. wkładka
- 8 Świadcetwo przewozowe
- 9 Zgłoszenie do opodatk. wina
- 10 Księga podreżca
- 10a do. wkładka
- 11 Księga produkcji
- 11a do. wkładka
- 12 Księga przychodu i rozchodu soli
- 12a do. wkładka
- 13 Książka produkcji wytwórni win
- 13a do. wkładka
- 14 Książka przychodu i rozchodu wina i pod.
- 14a do. wkładka
- 15 Książka przychodu i rozchodu wina
- 15a do. wkładka
- 16 Zgłoszenie gorzelni
- 17 Książka produkcyjna gorzelni
- 18 Książka magazynowa gorzelni
- 19 Protokół przemiaru piwa
- 20 Książka wpisów piwa zwracanego do browaru
- 21 Książka podatku od piwa — magazynowe
- 22 List konwojowy
- 23 Zgłoszenie warki

- C. P. 42 b. Nakaz zapłaty
- S. 43 Wniosek o przyj. pieniędzy w celu dep. przy sądzie powiatowym
- 44 Nakaz zapłaty na zasadzie wym.
- 101 Dziennik lekarski
- 102 Krzywa cieploty
- 103a Wykaz A. dot. szczepienia ospy
- 104b Wykaz B. dot. szczepienia ospy
- 105c Wykaz C. dot. szczepienia ospy
- 106 Świadcetwo pierwszego szczepienia ospy
- 107 Świadcetwo drugiego, ponow. szczepienia ospy
- 108 Doniesienie o wypadku w rolnic.
- 109 Doniesienie o wypadku w przem.
- 110 Deklaracje rezerwistów
- 111 Kosztorys
- 112 Rachunek 4° fol.
- 113 Rachunek 8° fol.
- 114 Księga hotelowa
- 115 Kontrakt sprzedaży
- 116 Kwity

- 117 Kwity podw., perf.
- 118 Tygodniowy wykaz godzin
- 119 Tygodniowy wykaz godzin
- 126 Umowa najmu
- 127 Porządek domowy
- 131 Wykaz młodocianych
- 131a Wykaz młodocianych wywieszka
- 132 Wykaz młodocianych dla władzy
- 133 Karta rowerowa
- 134 Rozp. policyjne dot. piekarń
- 135 Zaświadczenie bezrobocia

Formularze podatkowe

- 121 Dowód wpłaty podatku obrot.
- 122 Wykaz na państwowy podatek dochodowy od uposażeń
- 123 Sprawozdanie o odwózkach pień
- 124 Deklaracja przychodowa
- 124 Dowód na wpłacony podatek
- 126 Bilans
- 128 Uchwała dot. umów o przeniesieniu własności nieruchomości
- 129 Uchwała dot. podatku od prawa wykonywania polowania
- 130 Uchwała dot. podatku do państwowego podatku gruntowego
- 131 Uchwała dot. podatku 50% o wpływów komunalnych do państwowego podatku przemysłowego

Książkowość rzemieślnicza

- 1 Księga kasowa i dziennik dla mniejszych przemysłowców
- 2 Księga główna — dłużnicy
- 3 Księga główna — wierzyciele

Formularze dla szkół

- 1 Spis ruchomości
- 1a Spis ruchomości (wkładka)
- 2 Lista zmud
- 2a Lista zmud (wkładka)
- 3 Zaświadczenie zwolnienia
- 5 Przekaz pocztówka
- 6 Świadcetwo szkolne
- 7 Świadcetwo szkolne
- 8 Spis dzieci, dotyczy przedczesne zwolnienie
- 8a do. wkładka
- 10 Lista roczna
- 11 Rozkład lekcyjny
- 12 Wykaz karygodnych zmud
- 12a do. (wkładka)
- 13 Tygodniowe sprawozd. szkolne
- 13a do. (wkładka)
- 14 Katalog główny
- 14a do. wkładka
- 15 Podział nauk
- 151 Książka sprzedaży broni i amunicji
- 151 do. wkładka
- 152 Konosament
- 153 Żeglarski list przewozowy

Dalsze formularze w przygotowaniu.